

Vlaams
Parlement

ingediend op **134** (2019-2020) – Nr. 2
4 december 2019 (2019-2020)

Motie

van Chris Steenwegen, Johan Danen, Mieke Schauvliege,
Tine Van den Brande en Björn Rzoska

tot besluit van de in commissie besproken
beleidsnota Klimaat 2019-2024

Het Vlaams Parlement,

- gehoord de bespreking van de beleidsnota Klimaat 2019-2024;
- gehoord het antwoord van Vlaams minister Zuhal Demir;
- stelt vast dat:
 - 1° met het klimaatakkoord van Parijs een belangrijke stap voorwaarts werd gezet om het klimaatprobleem wereldwijd onder controle te krijgen, maar met de ingediende verbintenissen van de verschillende landen op dit ogenblik de doelstelling van maximaal 2 °C opwarming, laat staan de doelstelling van 1,5 °C, niet zal worden gehaald;
 - 2° na de oproep van secretaris-generaal van de Verenigde Naties António Guterres aan de diverse landen om grotere engagementen aan te gaan, er voorbereidingen worden getroffen op de VN-klimaatconferentie COP 25 in Madrid in december 2019 die zouden moeten uitmonden in sterkere engagementen tegen de COP 26 in november 2020 in Glasgow;
 - 3° ook het Europees Parlement en de nieuwe voorzitter van de Europese Commissie Ursula von der Leyen via de nieuwe klimaatcommissaris werk willen maken van een ambitieus actie- en investeringsplan om de Europese klimaatdoelstellingen waar te maken en zo mogelijk aan te scherpen;
 - 4° verschillende Europese landen al het engagement zijn aangegaan om een hogere doelstelling vast te leggen voor de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen, zoals Nederland (49 procent tegen 2030), Duitsland (55 procent tegen 2030), Frankrijk (40 procent tegen 2030), het Verenigd Koninkrijk (57 procent tegen 2032) en de Scandinavische landen, waaronder Zweden (100 procent tegen 2045);
 - 5° de Europese Commissie op 18 juni 2019 het door België ingediende ontwerp van Nationaal Energie- en Klimaatplan 2021-2030 (NEKP) negatief heeft geëvalueerd omdat ons land met de voorgestelde acties in plaats van een daling van de uitstoot van broeikasgassen met 35 procent, maar een daling met 13 procent zou realiseren, wat een kloof van 22 procentpunten betekent, en dat de Commissie ten gevolge daarvan een reeks strikte aanbevelingen aan ons land heeft gedaan;
 - 6° België volgens het laatste rapport van het Europees Milieuagentschap zijn klimaatdoelstellingen op het vlak van de verminderde uitstoot van broeikasgassen, het verhoogde aandeel hernieuwbare energie en de grotere energie-efficiëntie tegen 2020 niet zal halen, en de kloof voor het halen van de doelstelling voor de verminderde uitstoot van broeikasgassen bijzonder groot is, namelijk 4,5 procentpunten tegen 2020 en 21,7 procentpunten tegen 2030;
 - 7° in het Vlaams Parlement verschillende resoluties werden goedgekeurd, waaronder de resolutie betreffende een sterk Vlaams klimaatbeleid van 23 november 2016 en de resolutie betreffende het Vlaamse en nationale klimaatbeleid van 24 oktober 2018;
 - 8° de Vlaamse minister, bevoegd voor het klimaat, intussen heeft verklaard dat Vlaanderen zijn klimaatdoelstellingen voor 2020 niet zal halen en dat het bijzonder moeilijk zal zijn om de doelstellingen voor 2030 te halen;
- beseft dat het formuleren van doelstellingen pas zin heeft als daar ook voldoende concrete acties tegenover gesteld worden;
- stelt vast dat:
 - 1° het Vlaamse regeerakkoord 2019-2024 de bestaande doelstellingen voor 2030 en 2050 formeel overneemt, maar zonder nieuwe concrete acties voor te leggen;
 - 2° de beleidsnota Klimaat 2019-2024 onvoldoende nieuwe maatregelen formuleert;

- is van oordeel dat:
 - 1° het absoluut nodig is om aanvullende maatregelen te nemen om de Europese doelstellingen te halen;
 - 2° er voortgebouwd kan worden op de concrete aanbevelingen voor het energie- en klimaatbeleid van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en van de stroomgroepen die in het kader van de Vlaamse Stroomversnelling en op verzoek van de vorige minister van Energie in oktober 2019 aan de Vlaamse Regering werden bezorgd;
- roept daarom de Vlaamse Regering op om:
 - 1° te erkennen dat we te maken hebben met een wereldwijde noodtoestand op het vlak van klimaat en een gepast klimaatnoodplan voor Vlaanderen op te maken;
 - 2° zich in het kader van het Nationaal Klimaat- en Energieplan dat eind 2019 bij Europa wordt ingediend, te verbinden tot een reductie van de emissies van broeikasgassen per 31 december 2030 van 55 procent in Europa en van meer dan 40 procent in Vlaanderen, ten opzichte van het emissieniveau van 1990;
 - 3° het engagement aan te gaan dat Vlaanderen tegen 2050 volledig klimaat-neutraal is;
 - 4° tegelijk te streven naar 100 procent hernieuwbare energieproductie in Vlaanderen tegen 2050;
 - 5° voor het realiseren van die doelstellingen naar Nederlands model breed overleg te plegen met het maatschappelijk middenveld;
 - 6° werk te maken van de aanbevelingen van de stroomgroepen die in het kader van de Vlaamse Stroomversnelling en op verzoek van de vorige minister van Energie in oktober 2019 aan de Vlaamse Regering werden bezorgd en daarbij inzonderheid de volgende aanbevelingen ter harte te nemen en in het nieuwe Energie- en Klimaatplan te integreren door:
 - a) wat de Stroomgroep Financiering betreft:
 - 1) werk te maken van een 'grote verbouwing van Vlaanderen' op het vlak van investeringen in gebouwen, mobiliteit, steden, energie en watergebonden infrastructuur, en daartoe het investeringstempo aanzienlijk op te drijven zodat tussen de 6 en de 13 miljard euro per jaar aan publieke en private investeringen tot stand worden gebracht;
 - 2) de veilingopbrengsten van de emissierechten bij voorrang in te zetten voor die nieuwe investeringen;
 - 3) werk te maken van nieuwe investeringspistes die spaargeld mobiliseren via een nieuw op te starten Vlaamse klimaat- of ontwikkelingsbank naar Duits of Europees voorbeeld, via Belfius als die bank in overheidshanden blijft, of via de Europese klimaatbank of investeringsbank;
 - 4) de werking van 'energy service companies' (ESCO's) actief te ondersteunen;
 - 5) de bestelde studie over een Vlaamse CO₂-heffing snel te laten opleveren en te bespreken met het Vlaams Parlement, om uit te maken of een fiscaal neutrale en sociaal rechtvaardige uitwerking van een sturende koolstofbeprijzing op Vlaams niveau mogelijk is en of een verschuiving van lasten van elektriciteit naar de uitstoot van CO₂ door fossiele brandstoffen haalbaar is;
 - 6) erop toe te zien dat de kosten van de energiefactuur voor gezinnen en bedrijven niet toenemen door investeringen in de energietransitie en dat voldoende kostenfactoren op een sociaal evenwichtige wijze worden betaald uit algemene middelen;

- b) wat de Stroomgroep Hernieuwbare Energie betreft:
 - 1) een sterkere groei van het aantal windturbines onshore, met minstens een verdubbeling tegen 2030, na te streven en mogelijk een uitbreiding tot 3 GW;
 - 2) maximaal gebruik te maken van het potentieel van zonnedaken in Vlaanderen, goed voor 72 GW;
 - 3) te kiezen voor een daling van de kosten van de steun voor groenestroomcertificaten, maar tegelijk in te zetten op maximale ontzorging en ondersteuning voor de bouw van nieuwe windmolens en zonnepanelen, op het vlak van ruimtelijke ordening, luchtvaart, draagvlak en onthaalcapaciteit;
 - 4) daarbij duidelijk de kaart te trekken van samenwerking met gemeenten en energiegemeenschappen van burgers;
- c) wat de Stroomgroep Energie-efficiëntie betreft, te zorgen voor een voldoende hoog investeringstempo in de renovatie van gebouwen met behulp van:
 - 1) een publiek-privaat rollend renovatiefonds voor woongebouwen;
 - 2) de hertekening van renovatie- en energiepremies, en het optrekken van het budget voor energiepremies en premies voor de collectieve renovatie van appartementen in het kader van het Masterplan BENOvatie;
 - 3) het aanhouden van een renovatieverplichting die maximaal ondersteund wordt;
 - 4) extra overheidsfinanciering en begeleiding voor renovatie-investeringen in scholen en niet-residentiële gebouwen;
- d) wat de Stroomgroep Flexibiliteit betreft:
 - 1) een regelgevend kader te creëren voor energiegemeenschappen, in overeenstemming met het Europese kader;
 - 2) concepten als zonnedelen, of bij uitbreiding het delen van de energie-opbrengsten van collectieve voorzieningen zoals micro-wkk's en warmtenetten, lokale windturbines en dergelijke mogelijk te maken (wkk: warmte-krachtkoppeling);
- e) wat de Stroomgroep Governance betreft:
 - 1) te zorgen voor een duidelijk plan en beleidsproces;
 - 2) sterker in te zetten op de uitvoering van beslist beleid;
 - 3) de betrokkenheid van alle maatschappelijke actoren bij de opvolging van de energie- en klimaatbeleidscyclus te verhogen;
 - 4) bedrijven en kennisinstellingen samen te brengen met het oog op het creëren van meer innovatie;
 - 5) de bestuurlijke capaciteit te versterken, onder meer door te zorgen voor voldoende personeel om de energietransitie mee mogelijk te maken.

Chris STEENWEGEN
Johan DANEN
Mieke SCHAUVLIEGE
Tine VAN DEN BRANDE
Björn RZOSKA